

ایمنی در صحنه جرم

دکتر محمد رضا کریمی

تاریخ دریافت: ۸۷/۱۲/۱۰ تاریخ پذیرش: ۸۸/۶/۱۹

چکیده

در برخی مواقع، کارکنان شاغل در واحدهای بررسی صحنه جرم، بر اساس پیچیدگی صحنه جرم و وسعت آن می‌بایستی ساعت‌ها در صحنه وقوع جرم حضور داشته باشند. اما چنانچه تیم نکات ایمنی را رعایت نمایند، چه مخاطراتی آنها را تهدید می‌کند؟ چه مشکلاتی در این خصوص پدید می‌آید؟ و... هدف از نگارش این مقاله، یادآوری به همکاران تیم بررسی صحنه جرم به برخی از آلودگی‌های موجود در صحنه می‌باشد که در صورت عدم رعایت آنها موجب خسارت جبران‌ناپذیر به خود و سازمان خواهد نمود. لذا ضرورت دارد اعضای تیم بررسی کننده از تجهیزات مورد نیاز (که تعدادی از آنها در مقاله حاضر اشاره شده است) بهره‌مند باشد تا حداقل از انتقال برخی از آسیب‌ها جلوگیری و در امان باشند.

کلید واژه :

صحنه جرم، پردازش، آزمایشگاه، ایمنی، آلودگی

کارگاه

۱۲۰
دوره دوم
سال دوم
تابستان ۸۸
شماره ۷

مقدمه

بررسی و پردازش دقیق صحنه جرم از جمله راه‌های کشف سریع جرائم محسوب می‌شود. این به جز در سایه حضور سریع و به موقع و اثربخش در صحنه‌های وقوع جرم حاصل نمی‌شود و لازم است تا کارشناسان بررسی صحنه جرم اعم از کارآگاه جنایی، کارشناسان بررسی صحنه جرم، متخصصین آزمایشگاه‌های تحقیقات جنایی، متخصصین پزشکی قانونی و... جزئیات صحنه وقوع جرم را با حوصله کامل مورد بررسی و جستجو قرار دهند. این به معنی ضرورت حضور بیشتر کارشناسان در صحنه‌های وقوع جرم می‌باشد.

هر چه صحنه وقوع جرم؛ پیچیدگی و وسعت بیشتری داشته باشد زمان حضور بیشتری را می‌طلبد و اینجاست که تمامی اعضای تیم بایستی حداکثر نکات ایمنی را در مواجهه با موارد خطر ساز موجود در این گونه صحنه‌ها رعایت نمایند تا از هر گونه خطر و آلودگی مصون باشند.

از آنجایی که به هنگام بررسی و پردازش صحنه جرم مسئولیت‌هایی در زمینه شناخت مخاطرات بیولوژیکی، شیمیایی و زیست محیطی بر عهده کارکنان مربوطه و دخیل در بررسی صحنه می‌باشد، لازم است تا اطلاعات کافی را در این زمینه کسب نموده و در حین عملیات به کار ببرند.

اولین و مهم‌ترین گام آشنایی با راه‌های مختلف ورود عوامل خطرزا به بدن و در واقع نحوه امکان آلودگی افراد می‌باشد. در اینجا به مهم‌ترین روش‌های آلودگی اشاره و سپس برخی روش‌های رایج پیشگیری از بروز خطرات و آلودگی‌ها به هنگام بررسی صحنه مختلف وقوع جرم ارائه خواهد شد.

استنشاق^۱

استنشاق عبارت است از ورود مواد سمی از طریق دستگاه تنفسی. آلودگی‌های موجود معلق

در هوا ممکن است به صورت گرد و غبار، مخلوط گاز و هوا، دود، بخار، گاز یا مواد تبخیر شونده^۲ باشند. مواد ممکن است به فرم جامد یا مایع بوده ولی به دلیل ایجاد بخارات، غبار و مواد تبخیر شونده، همچنان از نظر استنشاقی خطرناک باشند.

استفاده از وسایل ایمنی مناسب و تهویه کافی می تواند خطر استنشاق مواد آلوده موجود در هوا را به حداقل برساند. به همین دلیل توصیه می شود هنگام کار در محیط های آلوده از ماسک های مخصوص استفاده شود.

تماس پوستی

آلودگی های پوستی در صحنه های جرم از جمله مسایل غیر قابل انکار است که ممکن است نتیجه تماس مستقیم یا جذب باشد. شدت آسیب می تواند وابسته به غلظت ماده آلوده کننده و مدت زمان تماس با آن باشد. زمانی که این مواد از طریق پوست جذب و در سراسر بدن منتشر گردند، می توانند آثاری همچون سرگیجه، رعشه، حالت تهوع، تیره شدن دید، آسیب کبدی و کلیوی، شوک و تشنج و یا غش ایجاد نمایند. با استفاده از تجهیزات ایمنی شخصی (همچون دستکش، عینک های ایمنی، عینک های حفاظ دار، روپوش و محافظ چهره و پوشش های حفاظت کننده) می توان از بروز خطرات احتمالی پیشگیری کرد [۲].

بلعیدن^۳

بلعیدن عبارت است از ورود مواد آلوده از طریق دهان به درون بدن. خوردن و آشامیدن می تواند آسیب های جدی به دهان، گلو و دستگاه گوارش وارد نماید. به منظور پیشگیری از ورود مواد آلوده به بدن بایستی خوردن، نوشیدن و استعمال دخانیات در صحنه های وقوع جرم اکیداً خودداری نمود.

- 1 . Aerosol
- 2 . Fume
- 3 . Ingestion

تزریق^۱

تزریق مستقیم مواد آلوده به درون بدن، خواه به وسیله تزریق یا سوزن و خواه به صورت ایجاد جراحات‌های مکانیکی به وسیله ظروف، فلزات و یا سایر اشیای تیز و آلوده می‌تواند عوارض حادی را ایجاد نماید. آلودگی‌هایی که مستقیماً به درون جریان خون وارد گردیده‌اند، می‌توانند به سرعت انتشار یابند. هنگام کار با اشیایی که لبه‌های تیز یا ناهموار دارند، بایستی مراقبت‌های ویژه صورت گرفته و در تمام مدت از دستکش کار استفاده شود.

شکل ۱

در هنگام بررسی اجساد مصرف‌کننده احتمالی مواد مخدر باید بی‌نهایت مراقب بود. زیرا سرنگ‌های یافت شده در جیب‌ها (مانند شکل ۱) یا پنهان شده در زیر لباس می‌تواند گوشت یا دستکش لاستیکی را سوراخ کند و موجب عفونت و بروز بیماری‌های مختلف از جمله ایدز به مأمور بررسی‌کننده منتقل شود. پیشنهاد می‌شود بررسی جسد ابتدا از روی لباس جسد انجام گرفته تا از عدم وجود سرنگ و یا وسایل برنده اطمینان حاصل شود و همچنین؛ ترتیب

1. Injection

بازرسی از اثاثیه منزل، کتسو لباس‌ها و یا در هر جای دیگری که بتوان سرنگ یا وسایل برنده را پنهان کرد نیز می‌بایست این نکته رعایت شود [۱].

ایمنی

ایمنی در برابر عوامل بیماری زای خونی

اساس استانداردهای مربوط به عوامل بیماری زای خونی، اصل اقدامات احتیاطی جامع و فراگیر است. این اصل مکانیسم اولیه جهت کنترل عفونت و آلودگی می‌باشد و نیازمند آن است که افراد به کار گماشته شده با کلیه نمونه‌های خونی، مایعات و یا سایر موادی که بالقوه احتمال آلودگی دارند، به گونه‌ای رفتار نمایند که گویی آلوده به بیماری‌های خونی نظیر ویروس هپاتیت B (HBV)، ویروس هپاتیت C (HCV) و ایدز (HIV) می‌باشد. به منظور اجتناب از تماس مستقیم با موادی که بالقوه آلوده می‌باشند، بایستی معیارهای حفاظتی ذیل را رعایت نمود:

- در صورت احتمال بروز تماس با مواد بالقوه آلوده، از پوشش‌های حفاظتی مانع از ورود آلودگی، همچون دستکش، بالاپوش و روکفشی‌های یکبار مصرف استفاده شود.
- هنگامی که دستکش‌ها پاره و یا سوراخ گردیده یا قابلیت عمل آن به عنوان یک محافظ و حایل به خطر افتاد، آنها را تعویض نمود.
- برای حفاظت در برابر افشانه‌ها و مواد آلوده پاشیده شده از پوشش‌های حفاظتی مناسب جهت چشم و چهره استفاده کرد.
- پس از برداشتن و بر طرف نمودن دستکش و یا سایر تجهیزات حفاظت شخصی، دست‌ها را به دقت شست. دستکش و سایر تجهیزات حفاظت شخصی را به گونه‌ای درآورد که منجر به آلودگی پوست یا لباس نگردد.
- در جاهایی که با وجود پوشیدن پوشش‌های حفاظتی، احتمال حضور خون یا مایعات انسانی و یا سایر مواد بالقوه آلوده وجود دارد، از خوردن، آشامیدن و سیگار کشیدن اجتناب نمایید.

- هنگام انتقال یا دور ریختن، اشیای تیز آلوده را در ظروف مناسب و مقاوم در برابر سوراخ شدن، ضد تراوش و قابل بستن قرار داد. بر روی ظرف برچسب اخطار زیستی ۱ را نصب نمود.
- از خم نمودن، برداشتن حفاظ و یا سایر کارهای دستی با اشیای تیز یا سوزن‌های آلوده اجتناب کرد.
- علاوه بر احتیاط‌های جامع و فراگیر، کنترل فنی و شیوه‌های کاری محتاطانه ممکن است منجر به کاهش یا عدم تماس با مواد بالقوه آلوده گردد. از جمله موارد کنترل فنی می‌توان به کاربرد ظروف نگهداری مقاوم در برابر سوراخ شدن جهت امحا و دور ریختن اشیای تیز و یا کاربرد آینه‌های با دسته بلند جهت تعیین موقعیت و بازیابی شواهد موجود در فضا‌های پنهان و یا محصور اشاره نمود.

ایمنی در برابر مواد شیمیایی

رعایت ایمنی در برابر مواد شیمیایی بسته به نوع ماده شیمیایی که با آن سر و کار داریم، است. زیرا انواع مختلفی از خطرات (در صورت ایمنی و حفاظت) ممکن است وجود داشته باشد. برخی از این مخاطرات به صورت گروه‌های زیر شناسایی شده اند:

- سالیان متمادی شناسایی خون با استفاده از بنزیدین انجام می‌شده است. اما اکنون سرطان زا بودن بنزیدین آشکار شده و مواد جدیدی جایگزین استفاده از بنزیدین شده اند که از جمله آنها می‌توان به لوکومالاشیت سبز و فنل فتالئین اشاره نمود. اگر چه این مواد سرطان زا شناخته نشده اند اما آنها نیز مواد شیمیایی فعالی می‌باشند که ممکن است در آینده خطر استفاده از آنها این ثابت شود.

- برخی از شیوه‌های مورد استفاده برای انگشت نگاری نیز خطراتی را همراه دارند. از جمله سیانو اکریلات اتیل (سوپر گلو) مورد استفاده در بررسی‌های صحنه جرم کاربرد دارد. این ماده زمانی که در محدوده‌های بدون تهویه به کار گرفته شوند، موجب بروز حساسیت‌های

1. BIOHAZARD

تنفسی می‌شوند. استنشاق گاز ید، نه تنها موجب بروز حساسیت می‌شود، بلکه سمی نیز هست. حلال‌هایی چون ناین هیدرین و آمیدوبلاک که در ظهور آثار انگشتان پنهان استفاده می‌شوند آتش‌زا هستند. همچنین برخی حلال‌ها موجب کاهش اکسیژن محیط شده و خطر خفگی را در پی دارند. پودر و برس‌های استاندارد مورد استفاده برای انگشت‌نگاری به سبب وجود ذرات ریز موجب برخی مشکلات و التهابات تنفسی می‌شوند. پودرهای ویژه‌ای از قبیل پودر آلومینیوم به سبب اندازه بسیار کوچک ذرات موجود در آن مشکلات بیشتری را به وجود می‌آورند. که استفاده از ماسک ضدغبار این خطرات را کاهش می‌دهد. بنابر این در زمان استفاده از پودر آلومینیوم در محیط‌های بسته، برای محافظت کافی از کارشناس صحنه جرم، وجود یک کپسول هوا لازم به نظر می‌رسد.

- مواد قابل اشتعال یا سوختنی مانند بنزین، استون و اتر اگر در معرض هوا و منبع احتراقی همچون جرقه یا شعله قرار گیرند، به سادگی مشتعل می‌شوند.
 - به مرور زمان، برخی از مواد منفجر شونده مانند نیترو گلیسرین مواد منفجره ساخته شده بر پایه نیترو گلیسرین تخریب گردیده و از نظر شیمیایی ناپایدار می‌گردند. همچنین در اطراف دهانه مخزنی که در آن اتر نگه داشته می‌شود، پراکسیدهایی تشکیل می‌گردد که نسبت به حرارت، شوک و اصطکاک حساس می‌باشند.
 - مواد آتش‌زایی مانند فسفر، سدیم و باریوم می‌توانند به حالت مایع و یا جامد باشند و ممکن است در دماهای کمتر از 130° درجه فارنهایت (54° درجه سلسیوس) بدون نیاز به منبع احتراق مشتعل شوند.
 - مواد اکسیدکننده‌ای مانند نیترات‌ها، پراکسید نیتروژن و اسید سولفوریک غلیظ گروهی از ترکیبات شیمیایی هستند که به سادگی اکسیژن لازم جهت اشتعال را فراهم می‌نمایند. از نگهداری این مواد همراه با مواد قابل اشتعال و سوختنی جدا خودداری شود.
 - مواد خورنده می‌توانند موجب تخریب و نابودی بافت‌ها و اشیایی همچون چوب و فولاد گردند. میزان آسیب بستگی به غلظت و مدت زمان تماس دارد.
- تذکر:** در هنگام کار با مواد شیمیایی از ویژگی‌های خطرناک مواد، تکنیک‌های امحاء و انهدام

آنها، حفاظت شخصی، روش‌های بسته بندی و حمل و نقل و آمادگی‌های ضروری جهت مقابله با آنها آگاهی داشته باشید. این آگاهی‌ها از طریق اطلاعات مربوط به برگه اطلاعات ایمنی مواد و نیز تمرین و آموزش‌های مقتضی به دست می‌آید [۳].

ایمنی در برابر منبع نور

هنگام استفاده از نور فرابنفش، لیزر و یا سایر منابع نوری باید از چشم‌ها در برابر پرتوهای مستقیم و غیرمستقیم حفاظت نمود. (مانند شکل ۲) همه پرتوهای لیزری مرئی نبوده و ممکن است در نتیجه قرار گرفتن در معرض نور مستقیم و یا پرتوهای غیرمستقیم انعکاس یافته، آسیب‌های غیر قابل ترمیمی به چشم وارد گردد. همچنین بایستی از قرار گرفتن طولانی مدت پوست نیز در برابر آنها اجتناب نمود.

شکل ۲

در نزدیکی منبع نور، کلیه پرسنل بایستی از محافظ‌های چشمی متناسب با آن استفاده نمایند. عینک‌های محافظ بایستی مواد حفاظت‌کننده مناسبی داشته و اندازه آنها به گونه ای باشد که از ورود نور با هر زاویه ای جلوگیری نماید. محافظ‌های لیزری چشم بایستی از چگالی نوری مناسبی برخوردار باشد تا بتواند در برابر حداکثر طول موج عمل‌کننده منبع نوری از چشم محافظت نماید [۳].

ایمنی در فضای بسته

فضاهای بسته جهت ماندن و حضور مستمر و پیوسته طراحی نگردیده اند (مانند مجاری فاضلاب، چاه‌ها و تانکرها) فضاهای محصور شده ممکن است کارکنان را در معرض خطرانی همچون گازهای سمی، مواد منفجر شونده و خطر برق گرفتگی و کمبود اکسیژن و فرورفتن در زمینی (مثل چاههای قدیمی) قرار دهند.

شرایط موجود در یک محیط محصور شده بایستی خطرناک در نظر گرفته شود و نباید تا هنگامی که مجوز ورود به آنجا صادر نشده، اقدام به ورود نمود. بایستی به طور مستمر اکسیژن، مونوکسید کربن، گازها و بخارات قابل اشتعال و مواد آلوده و سمی موجود در هوا را به وسیله یک ابزار کالیبره شده که بتوان به طور مستقیم مقادیر مربوطه را در آن مشاهده نمود، تحت کنترل قرار داد. تنها پرسنل متخصص جهت کار در فضاهای بسته، می‌توانند در این اماکن کار کنند.

هنگام کار در یک محیط محصور بایستی دستورالعمل‌های زیر را رعایت نمود:

- هرگز پیش از آنکه کلیه خطرات مربوط به هوا، مواد غرق‌کننده و مخاطرات مکانیکی و الکتریکی شناسایی، ثبت و مستند نشده اند، وارد این اماکن نشد.
- با برقرار کردن و اطمینان حاصل کردن از تهویه ای مناسب و مطمئن شد که تجهیزات مربوط به تهویه، مسیرهای ورود، خروج و یا راه نجات را مسدود نکرده اند.
- مواعی ایجاد نمود تا به وسیله آنها پرسنل فاقد مجوز را از خطر آگاه نموده و افراد وارد شده را ایمن از مخاطرات بیرونی نگاه دارد.

- ارتباط مستمر و ثابتی میان کارکنان وارد شده به فضای محصور و سرپرست یا همراهان

برقرار کرد.

- پیش از ورود بایستی امکانات مربوط به پشتیبانی از کارکنان وارد شده در محل وجود داشته باشد.
- از تجهیزات حفاظت شخصی مناسب مانند دستگاه تنفسی کامل محافظ سر و سایر تجهیزات ضروری استفاده کرد.
- هرگز اقدام به نجات نشود، مگر آنکه عضو یک تیم نجات آموزش دیده بدین منظور بود.
- کارکنان متخصص جهت کمک‌های اولیه مسلط به روش‌های احیای قلبی-ریوی (CPR) باید در محل حضور داشته باشند.

ایمنی در برابر اشعه X

- با پیروی از موارد زیر قرارگیری در معرض اشعه X را در حداقل مقدار ممکن و معقول نگاه داشت.
- از ابزار مربوط به اشعه X، اشیای مشکوک و کاربر یا متصدی دستگاه با پوشش‌هایی حفاظت کرد.
 - کلیه کارکنان غیرمرتبط را از میدان اشعه X خارج نمود.
 - زمانی را که کارکنان بایستی در محل کار با اشعه X باشند، محدود کرد.
 - همواره ابزارهای مربوط به کنترل و پایش اشعه X را به همراه داشته داشت.
 - مطمئن شد که در محل از روش‌های استاندارد جهت کار با اشعه X استفاده شده و رعایت می‌گردد [۲].

شکل ۳

تجهیزات حفاظت کارکنان

در کلیه صحنه‌های جرم، انتخاب تجهیزات حفاظت شخصی بایستی براساس ارزیابی خطر صورت پذیرفته و به وسیله کارکنان آموزش دیده و متخصص تکمیل گردد. ارزیابی خطر بایستی مواد آلوده کننده احتمالی و خطرات مرتبط با هر یک را شناسایی نماید.

حفاظت از دست

حفاظت از دست بایستی براساس نوع موادی که با آنها به صورت دستی کار می‌شود و نیز خطرات مرتبط با مواد انتخاب گردد. اطلاعات مفصل را می‌توان از کارخانه تولید کننده به دست آورد. لیست زیر اطلاعاتی درباره نوع و نقش مواد به کار برده شده در دستکش ارایه می‌نماید.

شکل ۴

- نیتریل باعث حفاظت در برابر اسیدها، محلول‌های قلیایی، سیالات روغنی، محلول‌های عکاسی، مواد سوختنی، مواد لغزنده کننده روغنی، ترکیبات آروماتیک، مواد نفتی و حلال‌های ترکیب شده با کلر می‌گردد. این مواد همچنین باعث مقاومت در برابر برش و گره خوردگی می‌گردد.

- نئوپرن سبب مقاومت در برابر روغن، گریس، اسیدها، حلال ها، بازها و اغلب مواد سرمازا می گردد.
- پلی وینیل کلراید (PVC) نسبت به مواد قلیایی، روغن ها و غلظت های کم اسید نیتریک و اسید کرومیک مقاوم می باشد.
- لاتکس (لاستیک طبیعی) در برابر مواد شوینده، میکروب کش ها و محلول های کتونی مقاوم می باشد. اگر لاتکس در معرض بنزین یا کروزین قرار گیرد، متورم و خراب می شود. دستکش هایی با جنس لاتکس، هنگامی که در معرض حرارت طولانی و زیاد یا نور مستقیم آفتاب قرار گیرند، ممکن است خراب شده و در نتیجه ماده سازنده دستکش یکپارچگی خود را از دست بدهد.
- دستکش های بدون پودری که محتوای پروتئینی کمی دارند، خطر پیدایش آلرژی های مربوط به لاتکس را کاهش می دهند. افرادی که نسبت به لاتکس آلرژی دارند، اغلب می توانند از دستکش هایی با جنس نیتریل یا نئوپرن استفاده نمایند (مانند شکل ۴) [۴].

روش کاربرد دستکش شامل موارد ذیل می گردد:

- پیش از کار، دستکش ها را از حیث وجود حفره، سوراخ و پارگی ها بررسی نمود. حلقه و یا سایر اشیای تیزی را که می توانند باعث پارگی شوند، خارج کرد.
- هنگام کار با اشیاء به شدت آلوده، دستکش دو لایه پوشید.
- هنگامی که دستکش ها پاره یا سوراخ گردید و یا زمانی که قابلیت عمل آنها به عنوان یک حائل در خطر قرار گرفت، آنها را تعویض کرد.
- به منظور اجتناب از آلودگی پوست یا لباسی که پوشیده و محافظت شده نمی باشد، دستکش های دور ریختنی را با گرفتن سرآستین آنها و بیرون کشیدن آنها به سمت بیرون درآورد. دستکش های دور ریختنی را در ظروفی که به همین منظور در نظر گرفته شده، انداخت. نباید از آنها مجدداً استفاده کرد [۳].

حفاظت از چشم

هنگام کار با مواد بیولوژیکی، شیمیایی و رادیواکتیو بایستی از پوشش‌های حفاظتی چشم همچون عینک‌های ایمنی و عینک‌های محافظ استفاده نمود. هنگامی که به صورت بالقوه احتمال پاشیده شدن یا پرش ضایعات وجود دارد به کارگیری حفاظ جهت صورت توصیه می‌شود. (مانند شکل ۵) حفاظ صورت بایستی همراه با عینک‌های ایمنی و عینک‌های محافظ به کار برد، زیرا به تنهایی از چشم محافظت مناسب و قابل توجهی نمی‌نماید.

شکل ۵

استفاده کنندگان از لنزهای تماسی، برای حفاظت از چشم بایستی از عینک‌های ایمنی و محافظ استفاده کنند. در مورد وقایعی که در آنها مواد شیمیایی به درون چشم پاشیده شده‌اند، خارج نمودن لنزهای تماسی جهت شستشوی چشم دشوار می‌باشد و مواد آلوده کننده ممکن است در پشت لنزهای تماسی باقی مانده و موجب صدمه به چشم شوند. عینک‌های محافظ بایستی بر روی عینک‌های تجویز شده توسط پزشک قرار داده شوند. می‌توان عینک‌های ایمنی را متناسب با عینک تجویز شده برای فرد کاربر تهیه نمود [۲].

حفاظت از پا

کفش هایی که به طور کامل پاها را پوشانیده و حفاظت نمایند، ضروری می باشند. (مانند شکل ۶) هنگامی که خطر زخمی شدن پا به وسیله افتادن یا غلتیدن اشیا یا سوراخ شدن کف پا به وسیله اشیای تیز وجود دارد و یا زمانی که پا در معرض خطرات ناشی از الکتریکی قرار دارد، بایستی پا پوشش های محافظ مورد استفاده قرار گیرند [۳].

شکل ۶

در برخی موارد پوشش های نفوذ ناپذیر کفش می توانند به عنوان حفاظ و حایلی برای کفش عمل نموده و از انتقال مواد آلوده به خارج از صحنه جرم نیز ممانعت نماید.

حفاظت تنفسی

در برخی از صحنه های جرم خاص، مانند مناطق بمباران شده و آزمایشگاه های زیرزمینی و غیرقانونی ممکن است بخارات خطرناک و سایر آلودگی های هوایی وجود داشته باشد و افراد مربوطه بایستی از محافظ های تنفسی استفاده نمایند (مانند شکل ۷) [۲].

شکل ۷

حفاظت از سر

در برخی از صحنه‌های جرم خاص که تخریب‌های ساختمانی اتفاق افتاده و یا ممکن است بروز نماید، بایستی کلاه ایمنی (مانند شکل ۸) استفاده شود.

شکل ۸

نتیجه گیری:

از این مقاله این پیام استخراج می شود. «باید صحنه جرم را به درستی بررسی کرد اما نباید از ایمنی غافل شد زیرا هر چیزی که در صحنه بدست می آید، باید بر اساس دستورالعمل خود جمع آوری و به آزمایشگاه ارسال شود.» چرا که در بسیاری از موارد آلودگی های موجود در صحنه جرم موجب آسیب دیدن ماموران شده و در برخی موارد در صورت عدم رعایت مسائل ایمنی، موجب ایجاد آسیب های جدی و جبران ناپذیری به آنان خواهد شد.

فهرست منابع :

- [۱]. گاردنر، راس ام (۱۳۸۵) بررسی کاربردی صحنه جرم، ترجمه علی شادکام، انتشارات کارآگاه
- [۲]. وینس آر، جوزف - شرلوک، ویلیام (۱۳۸۶) جمع آوری شواهد و مدارک، انتشارات کارآگاه
- [3]. Handbook of forensic services 2007 – US Department of justices – FBI
- [4]. Practical crime scene processing and investigation